

O. ref. : A / 009 / 94

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit waarbij aan de intercommunale vennootschap "Integan" toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen wordt verleend.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid artikel 5, gewijzigd door de wetten van 15 januari 1990, 19 juli 1991 en 8 december 1992;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Binnenlandse Zaken dd. 23 maart 1994, door de Commissie ontvangen op 24 maart 1994;

Gelet op het verslag voorgesteld door de voorzitter,

Brengt op 20 mei 1994 het volgende advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG :

1. Het ontwerp van koninklijk besluit dat aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ter advies wordt voorgelegd, heeft tot doel aan de "Coöperatieve Intercommunale vennootschap voor teledistributie van het gewest Antwerpen", afgekort als "Integan", toegang te verlenen tot het Rijksregister.

2. Artikel 1 van het ontwerp van koninklijk besluit verleent aan Integan toegang tot het Rijksregister voor de "informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2°, 5°, 6°, 8° en 9°, en tweede lid van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen" (hierna, de wet van 8 augustus 1983). Het gaat over de volgende gegevens :

1. de naam en voornamen (1°);
2. de geboorteplaats en -datum (2°);
3. de hoofdverblijfplaats (5°);
4. de plaats en datum van overlijden (6°);
5. de burgerlijke staat (8°);
6. de samenstelling van het gezin (9°),

evenals de opeenvolgende wijzigingen van deze informatiegegevens met de datum waarop zij uitwerking hebben.

De toegang tot deze gegevens wordt gevraagd voor :

- 1° het factureren aan haar abonnees van de aansluitingskosten op het net van de televisie-distributie en van de abonnementsvergoeding voor de levering van de desbetreffende signalen evenals voor de auteursrechten;
- 2° voor het opstellen van de maandelijkse en jaarlijkse lijst van abonnees bedoeld in artikel 12 van de wet van 13 juli 1987 betreffende het kijk- en luistergeld. Krachtens het artikel 12 zijn de televisieverdelers verplicht om aan de Dienst Kijk- Luistergeld maandelijks een lijst van hun nieuwe abonnees mede te delen waarop ten minste de naam of de benaming, het adres en voor de natuurlijke personen de geboortedatum vermeld zijn, alsook de datum van aansluiting en, behalve voor de nieuwe houders, het inschrijvingsnummer bij de Dienst Kjk- en Luistergeld.

In artikel 3 van het ontwerp van koninklijk besluit wordt gepreciseerd dat de met toepassing van artikel 1 verkregen informatiegegevens slechts mogen gebruikt worden voor de in dat artikel vermelde doeleinden. Zij mogen niet medegedeeld worden aan derden. Volgens artikel 3, 2de lid mogen niet als derden worden beschouwd :

- 1° de natuurlijke personen waarop die informatiegegevens betrekking hebben, alsook hun wettelijke vertegenwoordigers;
 - 2° de openbare overheden en de instellingen aangeduid krachtens artikel 5 van de wet van 8 augustus 1983, in het kader van de betrekkingen die zij voor de in artikel 1, eerste lid, vermelde doeleinden met Integan onderhouden.
3. Artikel 1, tweede lid beperkt de toegang tot het Rijksregister tot :
- 1° de algemene directeur van Integan;
 - 2° de personeelsleden van Integan, die door hem daartoe bij naam en schriftelijk zijn aangewezen uit hoofde van hun functie en binnen de perken van hun respectieve bevoegdheden, op voorwaarde dat zij een graad bekleden die gelijkwaardig is aan die van niveau 1 van de Rijksambtenaren.

Volgens artikel 2 wordt de lijst van de personeelsleden, met aanduiding van hun graad en functie, die overeenkomstig artikel 1, tweede lid, 2°, aangewezen zijn, jaarlijks opgesteld en volgens dezelfde periodiciteit bezorgd aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT :

A. De wet van 8 augustus 1983

4. Volgens artikel 5, tweede lid van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, kan de Koning, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de toegang tot het Rijksregister uitbreiden tot "instellingen van Belgisch recht die opdrachten van algemeen belang vervullen".

5. Integan is een intercommunale vereniging die binnen het Gewest Antwerpen belast is met teledistributie. Volgens artikel 3 van de statuten heeft Integan tot doel "het opzoeken en bestuderen van alle middelen, het inrichten en uitbaten van en het deelnemen aan alle procédés inzake elektronische communicatie en meer in het bijzonder om alle gebruikers, onder de beste voorwaarden, de ontvangst te verzekeren van een zo groot mogelijk aantal omgeroepen televisieuitzendingen (...)".

6. In zoverre Integan als instelling van Belgisch recht, opdrachten van algemeen belang zou vervullen, zou zij in het licht van de wet van 8 augustus 1983 in aanmerking kunnen komen voor het bekomen van een machtiging tot toegang tot het Rijksregister.

B. De wet van 8 december 1992

7. Met de inwerkingtreding van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, dient de problematiek van de toegang tot het Rijksregister vanuit een verruimde invalshoek te worden benaderd.

In tegenstelling tot de wet van 8 augustus 1983 die slechts een deelaspect van de privacyproblematiek regelt, legt de wet van 8 december 1992 de algemene beginselen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer vast die gelden voor alle gegevensbanken. (Zie Parl. Doc. Kamer, 413/12 - 91/92, p. 5). Ook de beslissing om de toegang tot het Rijksregister toe te kennen dient te worden getoetst aan de beginselen van deze wet.

8. De beperkingen die de wet van 8 augustus 1983 oplegt ten aanzien van de toegang tot het Rijksregister houden verband met de aard van de instellingen die de toegang kunnen aanvragen.

In de wet van 8 december 1992 daarentegen staan de notie "verwerking van persoonsgegevens" en het finaliteitsbeginsel centraal. Artikel 5 van deze wet schrijft voor : "Persoonsgegevens mogen slechts verwerkt worden voor duidelijk omschreven en wettige doeleinden en mogen niet worden gebruikt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Zij dienen, uitgaande van die doeleinden, toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn".

Met deze nieuwe wet wordt ernaar gestreefd een evenwicht tot stand te brengen "tussen de vereisten van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en die van een goed georganiseerd bestuurlijk, economisch en sociaal bestel" (Parl. Doc. Kamer, 413/12 - 91/92, p. 6).

De Commissie is van oordeel dat binnen dit verruimde wettelijke kader in verband met de toegang tot het Rijksregister meer waarborgen gevraagd dienen te worden op het vlak van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De voordelen die een instelling, die krachtens de wet van 8 augustus 1983 in aanmerking komt voor een machtiging tot toegang, zou hebben bij het verlenen van een dergelijke toegang, dienen te worden afgewogen tegen de risico's van de betrokken personen op het gebied van de persoonlijke levenssfeer.

9. Integran vraagt de toegang tot het Rijksregister in de eerste plaats om tot een efficiënte facturatie te komen. De aanvraag betreft de volgende informatiegegevens :

1. de naam en voornamen (1°);
2. de geboorteplaats en -datum (2°);
3. de hoofdverblijfplaats (5°);
4. de plaats en datum van overlijden (6°);
5. de burgerlijke staat (8°);
6. de samenstelling van het gezin (9°).

De Commissie meent dat het, met uitzondering van het vierde en het zesde gegeven, gaat om informatie die Integan rechtstreeks van de cliënten kan bekomen.

Wanneer de cliënt in gebreke blijft zijn schuld te bewaren, kan Integan op grond van artikel 3 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister, gewijzigd door artikel 1 van het koninklijk besluit van 2 juli 1993 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister, zich wenden tot het gemeentebestuur van de hoofdverblijfplaats van de cliënt, om na te gaan of de cliënt eventueel is overleden of van hoofdverblijfplaats is veranderd, of om indien nodig inlichtingen betreffende de samenstelling van het gezin te bekomen.

De Commissie is van oordeel dat de eventuele efficiëntievoordelen waarvan Integan zou kunnen genieten ingevolge de toegang tot het Rijksregister niet in verhouding staan tot de risico's die de betrokken burgers lopen op het vlak van hun persoonlijke levenssfeer. Een dergelijke toekenning zou inderdaad tot gevolg kunnen hebben dat zeer vele instellingen die voldoen aan de voorwaarden gesteld door artikel 5, tweede lid van de wet van 8 augustus 1983, een gelijkaardige aanvraag indienen, wat onvermijdelijk aanleiding zou geven tot een banalisering van de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister. Een dergelijke ontwikkeling zou het gevaar van misbruiken in de hand werken.

10. Integan vraagt de toegang tot het Rijksregister in de tweede plaats met het oog op het opstellen van de maandelijkse en jaarlijkse abonneelijsten die zij als televisieverdeler wettelijk verplicht is mee te delen aan de Dienst Kijk- en luistergeld. De omvang van de gevraagde toegang is identiek aan deze in verband met de facturatie.

Krachtens artikel 12 van de wet van 13 juli 1987 betreffende het kijk- en luistergeld, zijn de televisieverdelers verplicht om aan de Dienst Kijk- en Luistergeld maandelijks een lijst van hun nieuwe abonnees mee te delen, waarop ten minste de naam of de benaming, het adres en voor de natuurlijke personen de geboortedatum vermeld zijn, alsook de datum van aansluiting en, behalve voor de nieuwe houders, het inschrijvingsnummer bij de Dienst Kijk- en Luistergeld. Via het Rijksregister zou Integan kunnen beschikken over de naam, het adres en de geboortedatum van de natuurlijke personen.

Ook deze doelstelling kan volgens de Commissie de toegang tot het Rijksregister niet rechtvaardigen. De persoonsgegevens waartoe Integan via het Rijksregister toegang zou kunnen hebben, namelijk de naam, het adres en de geboortedatum van de cliënt, zijn, zoals reeds werd onderlijnd, gegevens die Integan rechtstreeks van de cliënten kan bekomen. De Commissie is van oordeel dat het risico op het gebied van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer niet in verhouding staat tot het eventueel gewin aan efficiëntie in hoofde van Integan.

OM DEZE REDENEN :

De Commissie brengt een ongunstig advies uit over het ontwerp van koninklijk besluit.

De secretaris,

de voorzitter,

J. PAUL.

P. THOMAS.